

אל כבוד ידידי ש"כ האברך המופלג החסיד וכו' וסיעת מרחמיהם החסידים הוקרים אנשי ק"ק עיר חדש איש כפי צרכיו יעמוד על סדרה, אכזבי ידידי הנכ זה פעמים נסבוקתו ממשלת כבודכם בדבר הש"כ וחל"ל הרבני חזון בדבר שבועה בכתב והעזתי חשונה ערוכה, ועשה כל נד עיני העתק ממונה הכתב איסור ודאייתי שאין שאלתכם נוגע כלל לדין שבועה בכתב כי הודה בעלמו שהוליא השבועה מפיו, הנס שלא נחבאר שם בפירות שאין שבועה אומם כתוב שם באופן סותר מועיל ומבואר בפוסקים כיצד דחוב באופן סותר מועיל אמרינן דודאי נשבע שיהיה יותר חוקק וגם הכד"ל דק"ק ספאשוב משידים בחתימוסין שהוליא האיסור מפיו ואינו נאמן לדעת כמה פוסקים לומר שלא הוליא מפיו, וגם מחכב האיסור ויכר שכלשון שבועה אמר כי נכתב שחלילה לי לשחוט וכו' ואין זה לשון דבר רק לשון שבועה כמבואר בפוסקים. לכן אדבר עכשם בדוכחת מגולה ובאהבה מסותרת :

הנה כחנחנן לי שהשבתם ב"ד והחירו לספ"ר את האיסור ומוחר לו לשחוט מחרי עטמי (ח) בלודק מלוא מותר להסיר את השבועה ע"ד חבירו (ב) אף שלא ללודק מלוא אם הסירו דיעבד הוי החרם :

ראו נא ידידי כמה שגאה מקלקלת השורה, (ח) שלא ללודק מלוא הוי רק ללודק איסור הוא לקפח פרנסת הספ"ר הישיבים ואחל"ל בסגדרינן (דף פ"א) ואת אשה רשעו לא עמא זה שלא ירד לאמונות חבירו ועני המספך בחררה וזאת אחר ופעל נקט רשע ולמדו כן חל"ל מקרא דקת הדיק נקט ורשעו הרשע עליו חסיד עיין במדושי מהר"ם ז"ל לקידושין (דף נ"ט) . ובדבר אגב אכתוב לכם הרשום בחדושי ונל"ך נעינו, דהנה לכאורה קשה אמאי דייגא דבר מלרא דהינו רק משום ועשים הישר והטוב מחייב להחזיר הקרקע לבצל המיזר ועני המספך בחררה דחמיר מנייה דלמדד מקרא דואה אשה רשעו לא עמא פסקין דרשע מקרי אבל אינו מחויב להחזיר, ובתבתי שם לחלק דהנה נודע דהלכתא כרנא דכל מידי דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני אף באיסור שדס מלבו כנון ששבע דעת החסיד בתמורה (דף ו') דאי עביד מהני, והנה בעני המספך בחררה וכו' דכאיסור אינו אלא ע"י השתדלות חבירו כי אם לא הוה חבירו מהספך באחו מקרא לא הוה שום איסור בזה הוי כמו איסור שדס מלבו דמעשיו של המספך גרמו לו לכן אין מחויב להחזיר המקח דאי עביד מהני, אבל במלך דאסור אף בלא השתדלות חבירו דאף אף אם לא השתדל כלל אסור לקנות שדס המלך הוי כמו איסור סתם לכן מחויב להחזיר דאף לא מהני מעשיו :

בהזכר להכלל דהנה מבואר ברמב"ם (פ"א מהל' מלכים ה"ה) שכל השררות וכל המנויין שבישראל ירשע לבנו ולבן בנו עד עולם וכו', והוא מהספרי פרשת שופטים והובא במנ"א (סימן ל"ג), וכן פסק הרמ"א ביו"ד (סימן רמ"ה) דבכל המנויין בנו קודם, ומכאן פסקו כל גדולי הראשונים ואחרונים דכן ש"ן וכן רב וכן שו"ב וכו' בחוקתו ואי אפשר להעבירו אם לא שגמלא בו פסול או ריעותא שאסור לו לעמוד במנויו אבל כל זמן שלא גמלא בו פסול או ריעותא חוקתו הוא שלו ממס ואין מסלקין אותו מאמונות, ועיין בתשובות רדב"ז (סימן ב') אלפים ע"ה) בשם תשובות הרמב"ם שאין להסיר שום ממונה ממנויו וכו' ואין להוריד שום אדם מקדושתו אלא"כ עבר עבירה בפריסיו ואם לא יתברר עליו זה אינו מן הדין

שנשבעת וסד"א שהמורד בסס לא יהא נדר כיון שאינו לשון גמור בפ"ע קנ"ל כיון דעמא מדברין בסס אפי"פ שאינו מעיקר לשונם אלא משבוע הוא כדרי הוא נדר גמור עיי"ש. והנה זה חיתת נדרים שגם לשון שאומר בפיו הוא הכוב בין אנשי המדינה אף שהוא משבוע שפיר חייל הנדר אבל בשבועה שלא הוליא כלל מפיו לשון משבוע רק שכתבו בכתב משבוע בחזק כח יחול השבועה בלא לא הוי רק כמו הרכנה או רושם בעלמא וכו' מחייבין על שבועה שפ"י הרכנס וכו' זה הכתב הוי כמו הרכנה. וכו' י"ל בשטרי קדושין דלפוסקים דמכשרי בניטין סה"ד דמכשרי בקדושין, ואף להפוסקים דפסלי בניטין י"ל דשאני קדושין דמשום דבקדושין מליו דכני בחזק לשון שהוא כמו עזרתי לעמי וכו' היינו אם יש איזה רמז בדבריו שמורה על ענין קידושין מהני, וכו' בכתב מושיפ"א עכ"פ רמז יש על ענין קידושין אבל לענין שבועה דלא מהני רמז ממילא וכל לומר דלא מהני כתב מושיפ"א :

כ"ז כותב אני לא להלכה ולא למעשה, ועלתי שיראה הספ"ר הנ"ל לפשר א"ע עם השוחטים הישיבים ולא יסיה למורה דוח ח"ו נגד הרב אב"ד ויהיה שלום בחילו וכל הברכות אין מסייעין אלא בשלום והעושה שלום במרומיו יעשה שלום עליכם ועליו ועל כל ישראל :

סימן כב

מרים ששלחתי תשובתי הנ"ל לעיר קארלין הגיעה מכתב מהרב הזקיק המפורסם בש"ק מוהר"ר קלוימוס הלוי אבד"ק עיר חדש (הוא עיר קארלין כי ש"כ הנ"ל רמז אותי ושנה שם הסיר וקדשה ע"ש שקורין אותה האומות כדרי שלא אדע מי הוא הרב דסס) והלע לפני חוכן כל הענין ומעיד על השוחטים הישיבים שהם כשרים ומומחים והאברך השפ"ר רואה לקפח פרנסתם ולירד לאמונות חביריו כשגטג נבול ביד חזק ובאלמות אחר כל חוקק כתב איסור וקבלה שגטג ע"ע שלא להיות שו"ב בעיר חדש בלתי הסכמה הרב הזקיק הנ"ל, וז"ל בכתב איסור, ח"י דלמסע חעיד עלי כפאח עדים כש"ר א"ך שאני מקבל פ"ע באיסור גמור שחלילה לי לשחוט שום בכהם גסם ודקה ולא שום עוף גס או דק גק"ק ע"ה קורנן בלתי הסכמה הרב הזקיק מו"ה קלוימוס קלמן הלוי אבד"ק פרי"ל כ"ז קבלתי עלי בפירות בפה מלא בכה"ה"מ ע"פ תקנת חז"ל ע"ד הרב הנ"ל וע"ד הכד"ל דק"ק ספאשוב אשר לקחתי מאתם קבלה על שחטות ובידיקות בלי שום ערמה ומרמה כלל ובלי שום הוראה יסתר ונעשה מלואי הטוב בלי שום אונס וסכנה כלל ולראיה בלש"ס ביום ויס ד' כ"ז אול' חרל"ס ספאשוב נאם הק' קלוימוס קלמן שו"ב פאלעליסקי. בפניו סה"מ חסס א"ע ר' קלוימוס קלמן שו"ב בחתימת ידו ממס ובפניו קבל ע"ע כפה מלא ואשרינו וקיימינו כדחוי יוס הנ"ל פה"ק הנ"ל נאם הק' שאיר אליעזר בר"ש זל"ס מ"ן דק"ק הנ"ל ונאם הק' יוסק נחמיה בר"פ זל"ס ונאם יתחק יעקב בר"ס ז"ל. החתימה כלל כמה כד"ל דק"ק ספאשוב אשר הש"כ קבל ע"ע בפריסם כפה מלא על כל הנ"ל, ונקט ממי הרב הזקיק הנ"ל במכתבו לעיין בזה ולחוח דעתי עם מי הדין והלדק :

והנה כפי נוסח זה בכתב איסור ששניע עשה לנגד עיני רואה אני שאין ענינו נוגע לדין שבועה בכתב כי הודה בעלמו שהוליא האיסור מפיו ואינו נאמן לדעת כמה פוסקים לומר שלא הוליא מפיו, וגם מחכב האיסור ויכר שכלשון שבועה אמר כי נכתב שחלילה לי לשחוט וכו' ואין זה לשון דבר רק לשון שבועה כמבואר בפוסקים. לכן אדבר עכשם בדוכחת מגולה ובאהבה מסותרת :